

Handläggare: Johanna Storing, medicinskt ansvarig för rehabilitering/ MAR

Datum: 230103 **Diarienummer:** 23ON4.

Rapport om dialog utifrån enkät om förskrivningsprocessen för hjälpmedel november 2022 Valfärd Gävle

Frågor enligt checklista för förskrivningsprocessen från Socialstyrelsen samt några inledande grundläggande frågor.

Checklistans frågor är tänkta som reflektionsfrågor för förskrivare och utgör i använd form ingen vetenskaplig undersökning utan ett underlag för dialog.

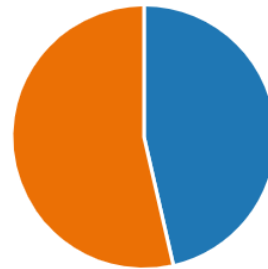
Antal svar: 28 (antal möjliga respondenter cirka 40 förskrivare av hjälpmedel inom Valfärd Gävles egenregi samt externa utförare)

Dialog om enkätsvaren och i tillägg förslag till fortsatt utvecklingsarbete har genomförts tillsammans med av chefer utvalda förskrivare från egenregi samt externa utförare tillsammans med MAR.

1. Vilken yrkesprofession tillhör du? (0 poäng)

[Mer information](#)

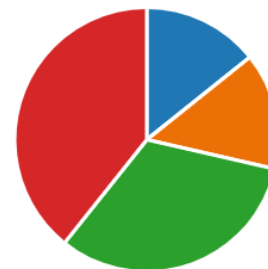
● Arbetsterapeut	13
● Fysioterapeut/Sjukgymnast	15

2. Hur många år har du arbetat med förskrivning av hjälpmedel? (0 poäng)

[Mer information](#)

● 0-5 år	4
● 6-10 år	4
● 11-20 år	9
● >20 år	11

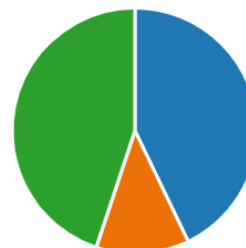

3. Vilka av nedanstående utbildningar har du genomfört? - flera val är möjliga (0 poäng)

Vilka av nedanstående utbildningar har du genomfört? - flera val är möjliga

[Mer information](#)

● Socialstyrelsens webbutbildning...	21
● Socialstyrelsens webbutbildning...	6
● Lokalt anordnad förskrivarutbild...	22
● Jag saknar Förskrivarutbildning	0

4. Hur stor andel av din totala arbetstid arbetar du uppskattningsvis med arbetsuppgifter som tillhör förskrivningsprocessen och hjälpmedel?

[Mer information](#)

● 0- 25 %	8
● 26-50%	9
● 51-75%	8
● 76-90%	3
● Över 90%	0

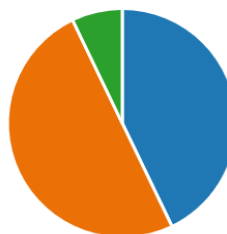
Dialog om andel av arbetstid för förskrivning	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>Förskrivning av hjälpmedel är en integrerad del av rehabilitering varför frågan om andel av total arbetstid kan vara svår att uppskatta samt påverkas av hur frågan har tolkats.</p> <p>Inom kommunal rehabilitering på vård-och omsorgsboende och i hemsjukvård finns patienter med stora behov av hjälpmedel för sin dagliga livsföring. Dock finns reflektioner angående att mycket tid åtgår till detta jämfört med möjlighet till förebyggande träning.</p> <p>Det finns även förskrivare som arbetar delvis med målgrupper vilka inte har behov av hjälpmedel och arbetar mycket med stöd kring träningsinsatser.</p> <p>Troligen skiljer sig svar ovan mellan arbetsterapeuter respektive fysioterapeuter/sjukgymnaster där arbetsterapeuter troligen ägnar mer tid till förskrivning av hjälpmedel jämfört med fysioterapeuter/sjukgymnaster.</p>	

5. Hur stor del av ditt arbete med hjälpmedel omfattar uppskattningsvis rent administrativa arbetsuppgifter ?

[Mer information](#)

 Insikter

● 0-25%	12
● 26-50%	14
● 51-75%	2
● 76-90%	0
● Över 90%	0

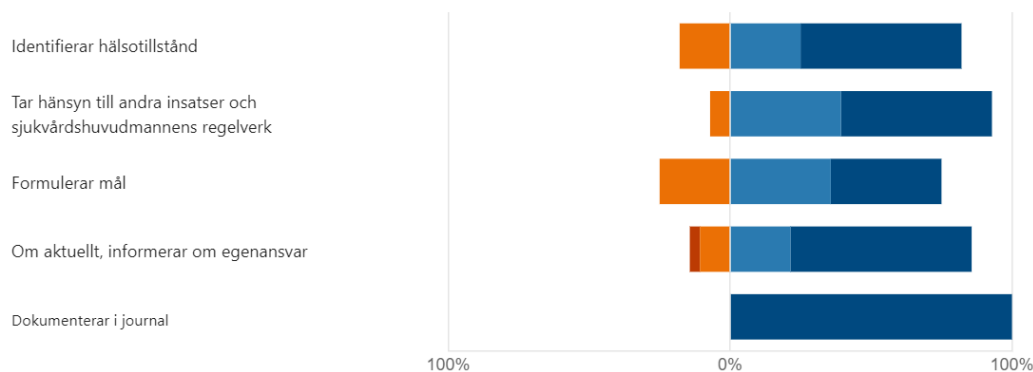
Dialog om administrativ tid	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>Upplevelsen är att resultatet stämmer angående att den administrativa delen av förskrivningsprocessen utgör en stor del och att det troligen är flest arbetsterapeuter som skattat andelen administrativ tid högst.</p> <p>I den administrativa tiden ingår exempelvis att reflektera angående lämpligt hjälpmedel efter en bedömning, att söka rätt produkt och beställa i Web-Sesam, att konsultera konsulent vid behov, att märka upp och avregistrera återlämnade hjälpmedel samt dokumentation etcetera.</p>	<p>Det är av värde att det sker en fortsatt utveckling av informationen i Web-Sesam för att underlätta för förskrivare.</p>

Bedöma behov

6. Hur ofta gör du detta? (0 poäng)

[Mer information](#)

■ Aldrig ■ Ibland ■ Ofta ■ Alltid

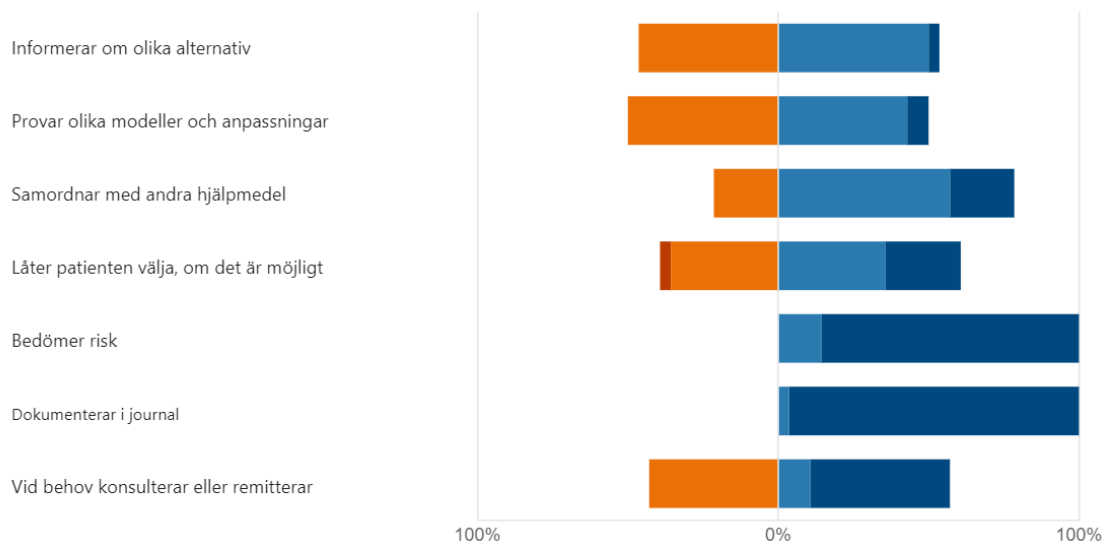
Dialog om att "Bedöma behov"	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>De olika uppgifterna inom processteget " Bedöma behov" genomförs i hög utsträckning.</p> <p>Det framkommer en uppfattning om att hälsotillstånd alltid identifieras men att just termen " hälsotillstånd" inte används i den dagliga dialogen och kan ha påverkat hur frågan tolkats. Ibland kan en annan yrkesprofession än den egna exempelvis sjuksköterska ha genomfört en stor del av bedömningen, exempelvis gällande hälsotillstånd som föranleder behov av antidecubitusmadrass till säng. Dock är uppfattningen att det görs en egen bedömning i någon form också utifrån ärendeinformation/journal.</p> <p>Det framkommer att vid akuta behov, så kan en akut bedömning genomföras först, för att sedan följas upp med en mer omfattande bedömning vid uppföljningen.</p>	

<p>Angående resultatet gällande att det inte alltid formuleras mål, så kan en orsak vara att dokumentation ibland skrivs i en redan påbörjad gemensam plan, där målsättning redan är dokumenterad. Alternativt att förskrivningsprocessen startat i en annan del av vårdkedjan och verksamhet och första åtgärd i den egna verksamheten blir uppföljning.</p> <p>Det framkommer att journalsystemens utformning bidrar till att mål alltid dokumenteras, men att dessa ibland är av mer övergripande och generell karaktär och ej alltid specifika.</p>	<p>Att fortsätta utveckla arbetet gällande att göra målformulering tillsammans med patient när så är möjligt.</p>
---	---

Prova ut och anpassa

7. Hur ofta gör du detta?

■ Aldrig
 ■ Ibland
 ■ Ofta
 ■ Alltid

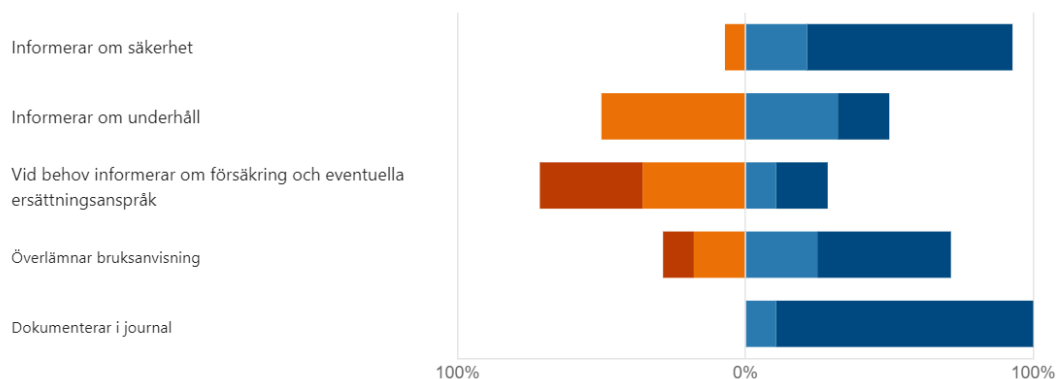
Dialog om att "Prova ut och anpassa"	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>För processteget " Prova ut och anpassa" så är svaren mer varierade och följande påverkar svaren:</p> <p>Det kan vara svårt att informera om olika alternativ beroende på exempelvis kognitiv svikt hos patienter.</p> <p>Att prova olika modeller och anpassningar görs ju när behovs finns och inte alltid. Om den produkt som valts passar bra så behövs inte detta. Detta torde även kunna påverkas av att det finns kompetens hos förskrivare samt hög andel förskrivare med lång erfarenhet inom verksamheterna.</p> <p>En kommentar är att förskrivare alltid ska låta patienter välja när det är möjligt utifrån den bedömning som genomförts.</p> <p>Möjligheten för patienter att välja påverkas av det sortiment som finns upphandlat hos Hjälpmedel SAM, ibland finns inte så många valmöjligheter för en specifik produkt. Den produkt som väljs finns inte alltid i lager och därutöver finns ibland en tvingande ersättningskedja där lagerhållna likvärdiga produkter först levereras, även om nyare versioner upphandlats och finns i produktsortimentet.</p> <p>I verksamheter där det finns inköpta hjälpmedel, så minskar också valmöjligheten gällande just de produkterna.</p> <p>Att bedöma risk och dokumentera den bedömningen genomförs i stor utsträckning.</p>	<p>Representanter i länets sortimentsgrupp kan fortsätta bidra med erfarenheter kring befintliga produkter samt ge förslag på eventuella nya produkter till sortimentet.</p>

Informera

8. Hur ofta gör du detta? (0 poäng)

[Mer information](#)

■ Aldrig ■ Ibland ■ Ofta ■ Alltid

Dialog om att "Informera"	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>Processtegen att informera om säkerhet och dokumentera informationen genomförs i stor utsträckning.</p> <p>Det informeras inte alltid muntligt om underhåll, information om underhåll ska även finnas beskrivet i bruksanvisningar. Såsom svar på tidigare fråga så kan ej alltid information ges till berörd patient, men då i stället till närstående eller personal. En reflektion är att det är viktigt med tydlig och tillräcklig information men samtidigt inte för omfattande.</p> <p>Det informeras inte alltid om försäkring. Det kan vara så att det oftare ges information angående detta när det gäller dyrare hjälpmedel,</p>	<p>Förslag att utveckla frastexter till journal för fler hjälpmedel gällande säkerhet och handhavande, exempelvis för antidecubitusmadrasser samt antidecubitusdynor till rullstol.</p> <p>Säkerställa att upprepad möjlighet för patient/ omvårdnadspersonal ges för handledning om användande/ handhavande och säkerhet.</p> <p>Informationsbroschyr om lånevillkor för användare finns att hämta på Samverkanswebben Gävleborg:</p>

<p>samt att man informerar om krav på förvaring och behov av att låsa fast vissa hjälpmedel om de förvaras utanför bostaden.</p> <p>Ibland medföljer inte bruksanvisning hjälpmedlet vid leverans och den kan av misstag försvinna vid upppackning av emballage/utprovning.</p>	<p>Lånevillkor - Hjälpmedel. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg.pdf</p> <p>Det finns krav på att bruksanvisning ska lämnas ut till den/de som ska använda hjälpmedlet varför detta bör säkerställas.</p>
---	--

Instruera och träna

9. Hur ofta gör du detta? (0 poäng)

[Mer information](#)

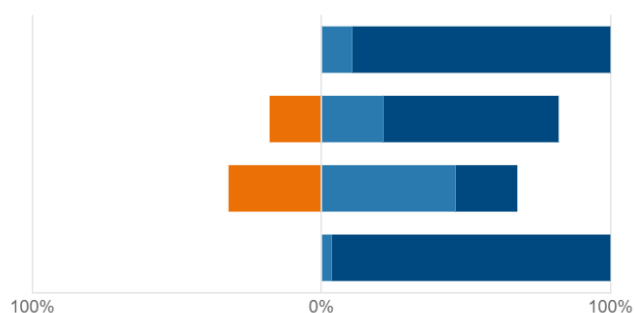
■ Aldrig ■ Ibland ■ Ofta ■ Alltid

Instruerar i hur hjälpmedlet ska användas

Väljer individuellt anpassad metod för träning

Tränar med patienten

Dokumenterar i journal

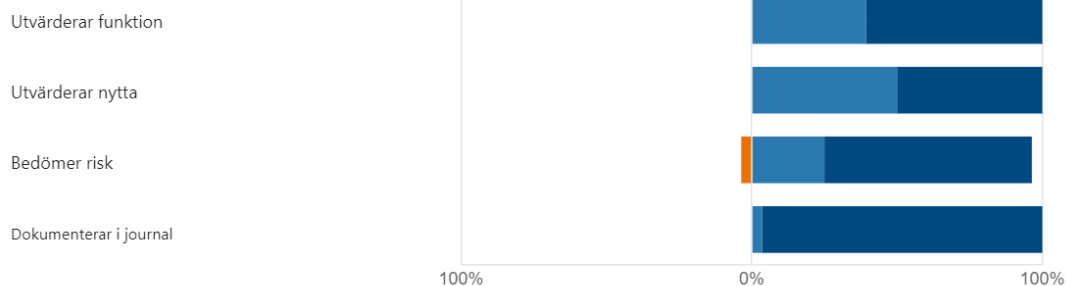
Dialog om att "Instruera och träna"	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>Processteget Instruera och träna samt dokumentation av detta genomförs i stor utsträckning.</p>	<p>Säkerställa att upprepad möjlighet för patient/ omvårdnadspersonal ges för handledning om användande/ handhavande och säkerhet.</p>

Följa upp och utvärdera

10. Hur ofta gör du detta? (0 poäng)

[Mer information](#)

■ Aldrig ■ Ibland ■ Ofta ■ Alltid

Dialog om att "Följa upp och utvärdera"	Förslag till fortsatt utvecklingsarbete
<p>Processteget Följa upp och utvärdera genomförs ofta eller alltid enligt svaren.</p> <p>Kommentarer angående att det är svårt att förstå varför uppföljning och utvärdering inte alltid sker då detta alltid borde genomföras i någon form.</p> <p>En förklaring kan vara att det kan vara enkelt när det går att genomföra utvärderingen tillsammans med patient, men svårare om ett flertal omvårdnadspersonal behöver tillfrågas i utvärderingen.</p> <p>Det framkommer även att ambitionen alltid finns men att uppföljning kan behöva senareläggas på grund av tidsbrist och då kan missas.</p> <p>Även gällande möjlig tolkning utifrån frågan, att det nog oftast genomförs en första utvärdering efter utprovning, men att efterföljande uppföljningar ej fortsätter genomföras kontinuerligt utan på förekommen anledning. Ibland förväntas patient eller omvårdnadspersonal återkoppla om behov av uppföljning.</p>	<p>Förskrivningen, utlämnandet eller tillförandet till patienten följs upp och utvärderas fram till dess behovet upphört eller ansvaret för patienten har övertagits av en annan vårdgivare.</p> <p>Exempel på modell för att följa upp och utvärdera hjälpmedelsförskrivning finns i Socialstyrelsens skrift "Förskrivning av hjälpmedel - Stöd vid förskrivning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning". Förskrivning av hjälpmedel (socialstyrelsen.se)</p>